

ZARZĄDZENIE NR 71
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE
z dnia 31 grudnia 2020 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55, 471 i poz.1378) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na 5 lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Agata Moździerz

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
1.	Wydzielanie się świerków i sosen w rezerwacie spowodowane wzmożonym rozwojem kambiofagów (dotyczy: kornika drukarza, kornika ostrozębnego, przyplaszczka granatka, ściigi), które w konsekwencji mogą doprowadzić do rozpadu drzewostanów z udziałem ww. gatunków drzew	Ograniczanie rozwoju kambiofagów poprzez wycięcie i usunięcie z terenu rezerwatu: 1) świerków i sosen zasiedlonych, stanowiących źródło rozprzestrzeniania się kambiofagów <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie</u> ; 2) świerków i sosen nie zasiedlonych, ale jedynie w przypadku wystąpienia sytuacji klęskowej (wiatrołomy i śniegołomy) w celu niedopuszczenia do powstania ognisk gradacyjnych <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie</u> .
2.	Uszkodzenie drzewostanów przez foliofagi i kambiofagi skutkujące ich osłabieniem	Utrzymanie gatunków ptaków owadożernych wpływających na zmniejszenie liczebności owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów. Prognozowanie (monitoring) występowania foliofagów i kambiofagów poprzez wywieszanie pułapek feromonowych w miejscach, gdzie stwierdzono wzmożone wydzielanie świerka i sosny, spowodowane wzmożonym żerowaniem owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów z udziałem ww. gatunków drzew zgodnie z wytycznymi Zespołu Ochrony Lasu. Jesienne poszukiwanie owadów w ściółce zgodnie z zasadami obowiązującymi w Instrukcji Ochrony Lasu.
3.	Potencjalne zagrożenie wystąpienia pożaru lasu, utrudniony dostęp do drzewostanów w czasie wystąpienia pożaru, zagrożenie dla bezpieczeństwa osób poruszających się po drogach leśnych, szlakach i drogach wyznaczonych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz osób korzystających z miejsc widokowych, pól biwakowych, ośrodków wypoczynkowych, osad leśnych oraz miejsc kultu religijnego znajdujących się w granicach rezerwatu	Utrzymanie drożności linii oddziałowych poprzez przycinanie krzewów (głównie leszczyny) oraz podkrzesywanie konarów i gałęzi drzew znajdujących się w skrajni drogi i ograniczających jej widoczność; utrzymanie otwartego charakteru powierzchni pod liniami energetycznymi poprzez usuwanie powstałych pod nimi nalotów drzew i krzewów. Utrzymanie drożności istniejących w granicach rezerwatu dróg leśnych i dróg wskazanych do ruchu pojazdów w drodze zarządzenia RDOŚ w Olsztynie; szlaków wyznaczonych przez RDOŚ w Olsztynie do ruchu pieszego i rowerowego; zapewnienie bezpieczeństwa osobom korzystającym z pól biwakowych, ośrodków wypoczynkowych, osad leśnych oraz miejsc kultu religijnego znajdujących się w granicach rezerwatu poprzez ścięcie drzew niebezpiecznych (dotyczy: złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) <u>z możliwością zagospodarowania drewna iglastego, po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie. Drzewa liściaste należy przeciąć odciągnąć z drogi i pozostawić do naturalnego rozkładu.</u>

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
		Poprawa stanu nawierzchni dróg przeciwpożarowych w celu sprawniejszego dojazdu woźów strażackich do drzewostanów objętych pożarem po <u>uzgodnieniu mailowym</u> z RDOŚ w Olsztynie.
4.	Sukcesja roślinności drzewiastej i krzewiastej na otwartych ekosystemach (łąkach śródleśnych, pastwiskach, gruntach rolnych) powodująca zanik ekosystemów o takim charakterze.	Wycinanie nalotów gatunków drzewiastych ze śródleśnych łąk, pastwisk i gruntów rolnych. Utrzymanie właściwej struktury terenów otwartych przeznaczonych do wykaszania poprzez wyrównywanie powierzchni zbuchtowanych przez dziki, z wykorzystaniem zabiegów agrotechnicznych (bronowanie i wałowanie).
5.	Wnikanie do środowiska przyrodniczego obcych geograficznie gatunków drzew	Usuwanie z terenu rezerwatu obcych geograficznie gatunków drzew (czeremchy amerykańskiej, świerka srebrzystego, żywotników, robinii).
6.	Nieumyślna ingerencja w przyrodę rezerwatu, przekraczanie granic rezerwatu przez osoby do tego nieuprawnione	Dochodzenie w rezerwacie zwierzyny łownej postrzelonej przez myśliwych poza jego granicami
7.	Zagrożenie stabilności i odporności drzewostanów z powodu szkód od wiatrów i okiści, zagrożenie przez czynniki biotyczne	Regulacja składu gatunkowego oraz kształtowanie różnorodności gatunkowej właściwej dla siedlisk borowych i lasowych
8.	Zagrożenie stabilności i odporności drzewostanu młodszej klasy wieku na czynniki środowiska	Wykonanie cięć pielęgnacyjnych mających na celu wzmocnienie drzewostanu poprzez regulację jego składu gatunkowego, a tym samym kształtowanie różnorodności gatunkowej właściwej dla siedlisk borowych

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	<p>1) Usuwanie drzew ewidentnie zasiedlonych przez kornika drukarza, kornika ostrożnego, przyplaszczka granatka i ściigi (z możliwością zagospodarowania drewna) po uzyskaniu mailowej akceptacji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.</p> <p>W celu uzyskania stanowiska tutejszego organu należy wysłać na adres: sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl wiadomość mailową, w której zawrzeć należy następujące informacje:</p> <p>a) czy podjęte zostały czynności prognozujące występowanie ww. gatunków owadów w granicach rezerwatu lub w pobliżu rezerwatu, zgodnie z zasadami ochrony lasu, np. poprzez wywieszanie pułapek feromonowych, które wykazały wzmożony rozwój wymienionych gatunków owadów,</p> <p>b) liczby drzew przeznaczonych do usunięcia i ich szacunkowej masy,</p> <p>c) lokalizację drzew przeznaczonych do usunięcia (oddział, pododdział, lokalizacja GPS – w przypadku grupy drzew (więcej niż 3 szt.) jedna lokalizacja GPS ze wskazaniem liczby sztuk zasiedlonych wokół drzewa z podaną lokalizacją, a w przypadku drzew występujących pojedynczo oddzielne lokalizacja GPS dla każdego drzewa)</p> <p>2) Usuwanie <u>niezasiedlonych</u> złomów i wywrotów świerkowych i sosnowych powstałych na skutek działania niesprzyjających czynników atmosferycznych (wiatrolomy, śniegołomy - wystąpienie sytuacji klęskowej) po uzyskaniu mailowej akceptacji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie</p>	Wg potrzeb i prowadzonego monitoringu	Obszar rezerwatu
2.	<p>Czyszczenie i konserwacja budek lęgowych</p> <p>Wywieszanie pułapek feromonowych</p> <p>Jesienne poszukiwanie owadów w ściółce</p>	wg potrzeb	<p>Obszar rezerwatu</p> <p><u>Leśnictwo Czapa</u> 345b</p>
3.	Przecinanie linii oddziałowych oraz usuwanie nalotów drzew i krzewów pod liniami energetycznymi	wg potrzeb	Obszar rezerwatu

<p>Bieżące usuwanie drzew niebezpiecznych (złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych nad drogi, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) występujących przy drogach leśnych, drogach wskazanych do ruchu pojazdów w drodze zarządzenia RDOŚ w Olsztynie, szlakach wyznaczonych przez RDOŚ w Olsztynie do ruchu pieszego i rowerowego, miejscach widokowych, polach biwakowych, ośrodkach wypoczynkowych, osadach leśnych oraz miejscach kultu religijnego znajdujących się w granicach rezerwatu <u>z możliwością zagospodarowania drewna iglastego (ze względów sanitarnych i ppoż. - dotyczy świeżych złomów i wywrotów świerkowych i sosnowych powstałych w okresie wiosenno-letnim) oraz liściastego (jedynie w przypadku pól biwakowych, ośrodków wypoczynkowych, miejsc widokowych, osad leśnych, miejsc kultu religijnego po uprzednim mailowym uzgodnieniu wycinki tych drzew z RDOŚ w Olsztynie).</u></p>	<p>wg potrzeb</p>	<p>- miejsca widokowe: <u>Leśnictwo Kowalik</u> oddz.186d, h, l; 230m; 267i <u>Leśnictwo Guzianka</u> oddz. 160f <u>Leśnictwo Krzyże</u> oddz. 11d</p> <p>- szlaki piesze i rowerowe oraz pola biwakowe uregulowane zarządzeniami RDOŚ w Olsztynie</p> <p>- drogi w granicach rezerwatu</p> <p>- miejsca kultu religijnego (cmentarze)</p> <p>- stacja wodna „Czaple”</p> <p>- Ośrodki Wypoczynkowe „Polanka”, Dębowo”</p> <p>- osady leśne w granicach rezerwatu</p>
<p>Poprawa stanu nawierzchni dróg przeciwpożarowych poprzez uzupełnianie powstałych w drodze ubytków materiałami pochodzenia naturalnego. Profilowanie dróg równiarką (dotyczy dróg, które ze względu na swój stan techniczny będą wymagały wykonania takiej czynności) po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.</p>	<p>wg potrzeb</p>	<p>Drogi w granicach rezerwatu przyrody</p>
<p>4. Usuwanie nalotów roślinności drzewiastej (drzew, krzewów) z otwartych ekosystemów (śródleśnych łąk, pastwisk i gruntów rolnych) z wywiezieniem powstałej podczas prac biomasy poza rezerwat przyrody</p> <p>Bronowanie i wałowanie powierzchni zbuchtowanej przez dziki w celu utrzymania rolniczego charakteru tej powierzchni, <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.</u></p>	<p>1,48 ha 0,44 ha 0,27 ha 2,70 ha 1,32 ha 0,31 ha 0,27 ha 0,70 ha 0,55 ha 0,12 ha 0,12 ha 0,23 ha 0,85 ha 2,53 ha</p>	<p><u>Leśnictwo Czapla</u> R - 289h R - 295o Ps - 295j Ps - 337d Ł - 337f R - 345dx R - 345fx R - 346l Ps - 346z Ps - 346y Ł - 346x R - 346ax R - 354c <u>Leśnictwo Kowalik</u> R - 187a</p>

5.	Usunięcie z terenu rezerwatu przyrody gatunków obcych geograficznie, tj. czeremchy amerykańskiej, świerka srebrzystego, żywotników i robinii z możliwością ich zagospodarowania.	wg potrzeb	Obszar rezerwatu
6.	Dochodzenie rannej zwierzyny łownej przez 1-2 myśliwych z wykorzystaniem 1-2 psów prowadzonych na otoku z możliwością jej dostrzelenia po znalezieniu. <u>Dostrzelenie rannej zwierzyny może się odbyć dopiero po uzyskaniu telefonicznej lub mailowej zgody udzielonej dochodzącym przez Regionalnego Konserwatora Przyrody w Olsztynie. Po dostrzeleniu rannej zwierzyny należy przedłożyć na sekretariat w formie mailowej informację o terminie zdarzenia, gatunku zwierzęcia i miejscu jej dostrzelenia (leśnictwo, oddział, pododdział).</u>	wg potrzeb	Obszar rezerwatu
7.	Cięcia pielęgnacyjne w drzewostanie starszej klasy wieku (TP) z pozyskaniem masy	0,92 ha - 46m ³ 0,64 ha - 27 m ³ 1,42 ha - 51 m ³ iglaste/ 3m ³ liściaste 1,27 ha - 35 m ³ 0,37 ha - 5m ³ iglaste/ 1m ³ liściaste	<u>Leśnictwo Czapla</u> 332a 332b 346f 347d 347i
8.	Cięcia pielęgnacyjne w drzewostanie młodszej klasy wieku (TW) z pozyskaniem masy	0,98 ha - 27 m ³ 1,10 ha - 34 m ³ iglaste 1m ³ liściaste 1,23 ha - 55m ³ iglaste/ 1m ³ liściaste 4,31 ha - 122m ³ iglaste/ 3m ³ liściaste	<u>Leśnictwo Czapla</u> 332c 332k 346g 347j

UZASADNIENIE

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie” jest wykonaniem delegacji ustawowej wynikającej z art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55, z późn. zm.)

Zgodnie z tym przepisem, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze zarządzenia zadania ochronne dla rezerwatów przyrody, dla których nie ustanowiono planów ochrony.

Projekt zadań ochronnych dla ww. rezerwatu sporządzony został w oparciu o stwierdzone zagrożenia oraz propozycje działań ochronnych przedstawionych przez jednostki zarządzające tym rezerwatem, tj. Nadleśnictwo Maskulińskie i Pisz.

Projekt zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Nidzkie” obejmuje wykonywanie następujących czynności:

1) Usuwanie drzew zasiedlonych przez kornika drukarza, kornika ostrozębnego, przypłaszczka granatka i ścigi (wskazane w pkt 1 załącznika nr 2 do zarządzenia)

W przedmiotowym rezerwacie nadleśnictwo odnotowuje się intensywne wydzielanie się posuszu świerkowego i sosnowego. Nie usunięcie drzew zasiedlonych przez ww. gatunki owadów może przyczynić się do ich namnażania i tym samym powstawania ognisk gradacyjnych, co w konsekwencji może przyczynić się do zamierania drzewostanów z udziałem świerka i sosny. Wobec powyższego zaplanowano usuwanie zasiedlonych świerków i sosen z terenu rezerwatu po uzgodnieniu z RDOŚ w Olsztynie.

2) Czyszczenie i konserwacja budek lęgowych, wywieszanie pułapek feromonowych, jesienne poszukiwanie owadów w ściółce (wskazane w pkt 2 załącznika nr 2 do zarządzenia)

Utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym i sanitarnym budek lęgowych przyczyni się do utrzymania w rezerwacie gatunków ptaków owadożernych, które wpłyną będą na zmniejszenie liczebności owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów liściastych i iglastych w jego granicach.

Wykładanie pułapek feromonowych i poszukiwanie owadów w ściółce jest natomiast działaniem pozwalającym na wczesną diagnozę zagrożeń, mogących wpłynąć negatywnie na stan lasu i mającym na celu zachowanie trwałości lasu i zwiększenie jego naturalnej odporności na czynniki szkodotwórcze.

3) Utrzymanie linii oddziałowych i powierzchni pod liniami energetycznymi, drożności istniejących dróg oraz zapewnienie bezpieczeństwa dla osób korzystających z pól biwakowych, miejsc widokowych, ośrodków wypoczynkowych, stanic wodnych, miejsc kultu religijnego oraz osad leśnych w granicach rezerwatu (wskazane w pkt 3 załącznika do zarządzenia)

Biorąc pod uwagę zagrożenie pożarowe podczas zerwania linii energetycznej za niezbędne uważa się przecinanie drzew znajdujących się pod liniami oraz usuwanie spod nich powstających nalotów drzew i krzewów.

Ze względu na zagrożenie pożarowe podczas upalnych dni lub nieuwagę ludzi przebywających w lesie konieczne jest zapewnienie drożności dróg leśnych celem szybkiego dojazdu do ewentualnych miejsc powstania pożaru, poprzez usuwanie zalegających na drogach złomów i wywrotów. Natomiast w celu zapewnienia bezpieczeństwa osób poruszających się po drogach leśnych i publicznych, szlakach wyznaczonych przez tut. organ oraz przebywających i korzystających z pól biwakowych i ośrodków wypoczynkowych, jak również mieszkających w osadach leśnych dopuszczone zostało niniejszym zarządzeniem usuwanie drzew niebezpiecznych (złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych nad drogę, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.

4) Utrzymanie otwartego charakteru łąk śródleśnych, pastwisk i gruntów rolnych (wskazane w pkt 4 załącznika nr 2 do zarządzenia)

Zaplanowane działania mają na celu zachowanie otwartego charakteru łąk, pastwisk i gruntów ornych, co poprawi warunki bytowania ptaków związanych z terenami otwartymi oraz przyczyni się do stworzenia optymalnych warunków do rozwoju gatunków roślin związanych z takimi ekosystemami.

5) Usuwanie z terenu rezerwatu przyrody obcych geograficznie gatunków drzew (wskazane w pkt 5 załącznika nr 2 do zarządzenia)

Działanie to ma ograniczyć, a w konsekwencji wyeliminować ze środowiska przyrodniczego obce geograficznie gatunki drzew z rezerwatu przyrody, tj. czeremchę amerykańską, świerka srebrzystego, żywotniki i robinie).

6) Dochodzenie w rezerwacie zwierzyny łownej postrzelonej przez myśliwych poza jego granicami (wskazane w pkt 4 załącznika do zarządzenia)

Z uwagi na występujące sytuacje związane z postrzeleniem podczas polowania w pobliżu granic rezerwatu zwierzyny łownej, która po postrzale niejednokrotnie przemieszcza się do rezerwatu, tut. organ dopuścił ze względów humanitarnych jej dochodzenie i dostrzelenie na terenie rezerwatu.

7) Cięcia pielęgnacyjne w drzewostanach młodszych i starszych klas wieku (wskazane w pkt 7 i 8 załącznika do zarządzenia).

Wśród celów ochrony w przedmiotowy rezerwacie jest zachowanie optymalnej struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów zgodnej z uwarunkowaniami siedliskowymi i zbiorowiskami roślinnymi oraz zachowanie stabilnych drzewostanów, odpornych na biotyczne i abiotyczne czynniki środowiska.

Zaplanowane przez nadleśnictwo działania mają na celu dostosowanie składów gatunkowych do warunków siedliskowych, wzmocnienie drzewostanów, a także wykształcenie drzewostanów

odpornych na biotyczne i abiotyczne czynniki środowiska poprzez wykonanie cięć pielęgnacyjnych o charakterze trzebieży wczesnej i późnej.

Niniejszy akt prawny obowiązuje do dnia 30 grudnia 2025 r.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Agata Moździerz

